

SLÖSAKTIGA KOMMUNER

Elias Nilsson och John Norell
mars 2022

**Fria Moderata
Studentförbundet**

Slösaktiga kommuner

Sammanfattning

Sveriges skatter är bland världens högsta och en stor del av den skatt som medborgarna betalar går till kommunerna. För att lätta på skattetrycket behöver också utgifterna sjunka i motsvarande omfattning, vilket kan göras antingen genom att minska kommuners åtaganden eller effektivisera verksamheten.

Den här rapporten uppskattar hur mycket varje kommun potentiellt skulle kunna spara endast genom att effektivisera verksamhet inom tre utgiftsområden: grundskola, gymnasieskola och äldreomsorg. Metoden följer den som använts av ESO 2016:6.

För varje kommun och utgiftsområde undersöks vilka andra kommuner som levererar minst lika bra resultat, till en lägre kostnad, och som också har minst lika svåra förutsättningar. Dessa jämförelsekommuner används sedan för att beräkna hur mycket kommunen skulle kunna spara om de sänkte sina kostnader.

Resultaten visar att mellan 28 och 43 miljarder skulle kunna sparas i Sveriges kommuner endast genom effektivisering inom grundskola, gymnasieskola och äldreomsorg. Detta utgör utrymme som kan användas till att antingen höja kvaliteten i verksamheten eller lätta på skattetrycket för medborgarna.

Notera att detta är en försiktig uppskattning som sannolikt grovt underskattar potential till kostnadseffektivisering och att de områden som inkluderas endast utgör ca 43 procent av kommuners utgifter. I slutet rapporten listas hur mycket som kan sparas per capita i varje kommun.

Om den effektivitetsnivå som beräknats för grundskola, gymnasieskola och äldreomsorg också gäller för resterande områden skulle det kunna gå att effektivisera kommunal verksamhet till att spara ytterligare 24–38 miljarder. Utifrån uppgifter från en rapport från Skattebetalarnas förening från 2015 med uppdaterade beräkningar har vi uppskattat potentialen till kostnadsbesparing inom politisk verksamhet, infrastruktur och skydd samt kultur och fritid till 13–22 miljarder kronor. Sammantaget har vi då uppskattat besparingspotentialen för 98 procent av kommunernas kostnader. Det kan bli så mycket som 103 miljarder, 15 procent av de totala utgifterna, eller cirka 20 000 kronor per förvärvsarbetare per år.

Rapportens slutsats är att det finns stor potential till att effektivisera kommunal verksamhet genom att ta lärdom från hur andra kommuner arbetar. För politiker som önskar sänka skattetrycket finns med andra ord stora möjligheter att göra det utan att behöva tumma på kvaliteten i verksamheten.

Det finns utrymme för att sänka kostnaderna

Sverige har ett av världens högsta skattetryck. Det innebär att det i hög grad är politiker och offentligtanställda tjänstemän – snarare än medborgarna själva – som avgör vad för varor och tjänster som ska produceras och konsumeras i ekonomin. Skatter har även skadliga effekter på ekonomin eftersom de gör det mindre lönsamt att jobba, vidareutbilda sig och investera – aktiviteter som ökar det totala välbefindandet i samhället.

I en tidigare rapport¹ från Fria Moderata Studentförbundet undersökte vi kommuners skattepolitik under innevarande mandatperiod (2018–2021). Rapporten visade att endast 15 av Sveriges 290 kommuner sänkt skatten under mandatperioden. Bland de 132 kommuner med borgerligt styre hade nio sänkt skatten under samma period.

Den naturliga följdfrågan är om förklaringen ligger i att det generellt saknas utrymme för att sänka skatten, vilket ofta anförs som förklaring till såväl avsaknad av skattelättnader som för skattehöjningar. För att lätta på skattetrycket behöver också utgifterna sjunka i

¹ Norell och Nathell (2021) *Gröna, Röda och Svarta Listan: En utvärdering av borgerliga politikernas skattepolitik i svenska kommuner 2018-2021*. Fria Moderata Studentförbundet

motsvarande omfattning. Då behöver man antingen minska det offentliga åtagandet eller effektivisera verksamheten.

I den här rapporten uppskattas utrymmet för besparingar för alla Sveriges kommuner genom effektivisering inom grundskola, gymnasium och äldreomsorg. Vi beräknar även hur mycket den kommunala inkomstskatten kan sänkas för varje kommun om det utrymme som dessa kostnadsbesparingar skapar används för att sänka medborgarnas skattetryck.

Effektivisering i kommunal sektor

Trots att det finns en allmän uppfattning om att offentlig verksamhet generellt tillhandahålls ineffektivt förknippas ofta ambitioner eller insatser för att effektivisera sådan verksamhet med sänkt kvalitet. I media har berättelser om effektivisering ofta handlat om sjuksköterskor som behöver springa snabbare mellan patienter eller lärare som ägnar kvällarna åt att rätta prov för att kunna hinna med.

Vad effektivisering egentligen handlar om är förbättrade arbetsmetoder och anammande av tekniska lösningar som gör det möjligt att tillhandahålla lika bra service till medborgarna till lägre kostnad eller bättre service till samma kostnad. Välfärden släpar i dag efter i

digitaliseringen, som många bedömer skulle kunna användas i långt högre utsträckning för effektivare resursutnyttjande.²

Tidigare studier som undersökt produktivitet utveckling och effektivitet inom kommunal verksamhet har dragit slutsatsen att sambandet mellan kvalitet och kostnader i kommunal sektor är lågt.³

I privata företag finns incitament att sträva efter kostnadsbesparingar tack vare vinstintresset. I kommunal verksamhet finns inte samma tydliga incitament för tjänstemän att leta efter sätt att effektivisera verksamheten och sänka kostnaderna, eftersom det riskerar straffa sig då det kan innebära att politiker sänker budgeten till nästföljande år.

Stor del av kommuners åtaganden påtvingade från staten

Utrymmet för kommunerna att dra ner på sina åtaganden är begränsat, då en stor del av de tjänster som tillhandahålls på kommunal nivå består av obligatoriska lag- och förordningsstyrda uppgifter. Det gäller exempelvis skola, äldreomsorg och viss infrastruktur.

² Se exempelvis Morin och Molin (2021) *Fördel digitalisering*, Svenskt Näringsliv

³ exempelvis Arnek (2014) *Med nya mått mätt* ESO 2014:7

Verksamhet som inte är påtvingad kommunerna enligt lagstiftning rör exempelvis fritids- och kulturfrågor, arbetsmarknadsinsatser och näringsutveckling.

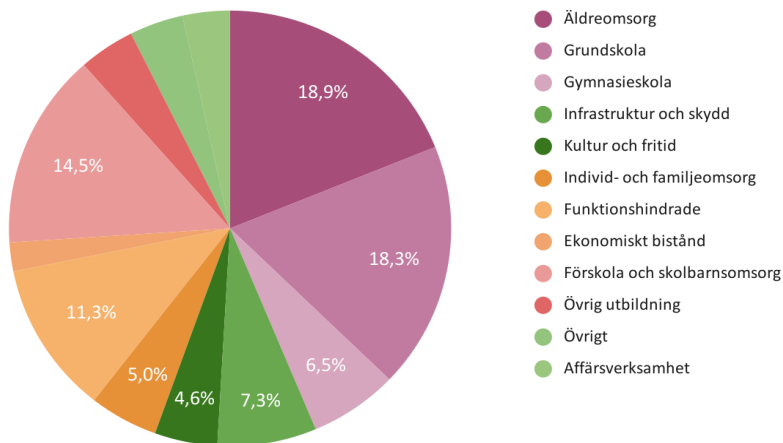
Enligt en rapport från Svenskt Näringsliv⁴ är 90 procent av kommunernas verksamhet påtvingad enligt lag. Omvänt innebär det att 10 procent inte är lagstadgat och utgör utrymme för att flyttas över till medborgarna att sköta själva och samtidigt sänka skatten.

En viktig aspekt med lagarna är att de främst specificerar *att* kommunerna ska tillhandahålla tjänsterna, men inte *hur*. Därför är utformningen och administrationen av yttersta vikt så att kommunen inte slösar pengar genom ineffektiva arbetssätt och upphandlingar.

I diagrammet nedan visas fördelning av den kommunala sektorns utgifter efter olika områden. De områden som berörs i den här rapporten är äldreomsorg, skola och gymnasieskola. Tillsammans utgör dessa områden 43 procent av kommuners utgifter (lila-markerade områden i cirkeldiagrammet).

⁴ Morin och Värja (2016, sida 27)

Fördelning av kostnader efter verksamhetsområden

Fördelning av kommuners utgifter på olika verksamhetsområden, år 2020 (SKR, 2021).

Kommuner har olika förutsättningar

En svårighet när det kommer till att uppskatta hur effektiva kommuner är i sin verksamhet är att förutsättningarna skiljer sig drastiskt åt mellan olika kommuner. Åldersstrukturen skiljer sig stort mellan kommunerna, exempelvis avseende andel barn och unga respektive äldre, vilket har en avgörande betydelse för dimensioneringen av verksamheter inom utbildningsområdet och äldreomsorgen. Borgholms kommun har nästan tre gånger fler pensionärer än

Sundbybergs kommun och i Ljusnarsberg lever folk i genomsnitt sex år kortare än i Danderyd.

Geografiska förhållanden som befolkningstäthet och andel av befolkningen som bor i tätort påverkar också förutsättningarna att tillhandahålla god service till medborgarna. I glesbygdsområden finns exempelvis ett större behov av skolskjuts för barn i grundskolan och att erbjuda särskilt boende till äldre som alternativ till hemtjänst.

Kommunernas förutsättningar skiljer sig alltså drastiskt och detta är något att ha i åtanke när man beräknar kommunal effektivitet och slöseriet inom verksamheterna. Lyckligtvis finns mått som har de kommunala förutsättningarna i beaktande när effektiviteten beräknas.

Hur mäter man effektivitet?

Slöseri ses i den här rapporten som synonymt med ineffektivitet, alltså att mer resurser läggs på saker och ting inom offentlig sektor än vad som faktiskt behövs. För att kunna uppskatta nivån av slöseri i en kommun måste vi först ha en bild av vad delar av den kommunala verksamheten hade kostat om kommunen vore helt effektiv. Den ideala metoden för att uppskatta graden av ineffektivitet, och besparingspotential, i en kommun hade varit att jämföra dess kostnader med en identisk kommun där förutsättningar för att tillhandahålla välfärdstjänster är lika men där verksamheten är fullt effektiv. I brist på sådana ideala jämförelsekommuner kan vi ändå göra jämförelser mellan Sveriges 290 kommuner.

Det finns olika metoder för att göra sådana analyser. I rapporten ”Kommunal effektivitet – struktur eller skicklighet?” (2019) som är gjord av konsultfirman WSP Advisory för Svenskt Näringsliv identifieras 15 benchmarkingkommuner för sex områden inom välfärden utifrån att de har hög kvalitet till låga kostnader korrigerat för strukturella skillnader mellan kommuner. Kommunerna har sedan jämförts mot dessa benchmarkingkommuner för att beräkna effektiviseringspotential.

Metoden som används i den här rapporten följer i stora drag den som används i ESO-rapport 2016:6, ”Mer än tur i struktur – en ESO-rapport om kommunal effektivitet”, en metod som benämns DEA-metoden (*data envelopment analysis*). Vi använder samma statistik som ESO-rapporten men bygger vidare och uppdaterar analysen. Medan ESO-rapporten publicerar endast besparingspotential aggregerat för hela Sverige har vi beräkningar på kommunnivå. Vi räknar även ut hur mycket varje kommun potentiellt kan spara om de blir lika effektiva som sina effektivaste jämförelsekommun medan ESO-rapporten tittar på ett viktat medelvärde. Vi har uppdaterat statistiken från 2015 till 2017. Precis som ESO-rapporten fokuserar vår huvudanalys på effektiviseringspotential inom grundskola, gymnasium och äldreomsorg, där det finns data för olika parametrar som beskriver skillnader i prestation och förutsättningar mellan kommuner finns.⁵ Därutöver gör vi en ansats i den här rapporten att uppskatta hur mycket som skulle kunna sparas inom resterande utgiftsområden, i avsnittet om ytterligare besparingspotential.

Metoden går sedan ut på att undersöka, för varje kommun, om det finns någon annan kommun som har minst lika bra resultat, till en lägre kostnad och som

⁵ I rapportens [digitala appendix](#) är alla variabler beskrivna. För en mer ingående förklaring av varje variabel hänvisars till Koladas Koladas digitala tjänst [Jämföraren](#).

samtidigt har minst lika svåra förutsättningar. Dessa används sedan som jämförelsekommuner, som vi sedan beräknar effektivitetsgrad och besparingspotential utifrån.

Vi kan titta närmare på äldrevården i Ale kommun som exempel för att illustrera hur modellen fungerar. Först undersöker vi hur mycket pengar Ale lägger på äldrevård (total kostnad för äldrevård delat på antal invånare över 65 år) samt vilka förutsättningar som föreligger och hur bra resultaten är.

Därefter undersöks kommuner som har sämre förutsättningar, bättre resultat, men till en lägre kostnad. I vårt exempel uppfyller Vellinge, Nynäshamn och Norrtälje kriterierna och blir därför jämförelsekommuner. Dessa tre kommuner har färre andel gifta i gruppen äldre, medellivslängden vid födseln är högre, tätortsgraden är lägre och genomsnittsåldern bland invånare över 65 är högre. Dessa fyra parametrar fångar att förutsättningarna för att leverera en god äldreomsorg är sämre i dessa tre kommuner jämfört med Ale kommun. Ändå har dessa tre kommuner, till en lägre kostnad, bättre resultat. De har en högre andel bland äldre i särskilda boendeformer, högre andel med beviljad hemtjänst i ordinärt boende och får bättre betyg i brukarundersökningar om nöjdhet i äldreomsorgen.

I räkneexemplet för äldreomsorgen har Ale en kostnad för äldrevård på 52 512 kr per invånare över 65 år medan kostnaden i Vellinge, som är den effektivaste av jämförelsekommunerna, är 39 871 kr. Det innebär en besparingspotential på 12 641 kr per invånare över 65 – en möjlig kostnadsbesparing på 24 procent.

I ESO-rapporten beräknas en riktmärke för hur mycket kostnaden kan sänkas till där jämförelsekommunerna viktas efter hur lika de är kommunen ifråga. I detta fall viktas Norrtälje högst (0,64) och Nynäshamn lägst (0,01). Enligt denna, mer konservativa metod borde Ale kommun kunna erbjuda minst lika bra service för 43 934 kr. Ale kan alltså sänka kostnaderna med 8 578 kr per invånare över 65, det vill säga med 16,3 procent.

Kostnadseffektivitet äldreomsorg i Ale

Avser år:	2015-2017								
Kostnadseffektivitet:					83,70%				
Uppskattad besparingspotential, kronor per inv 65+:					8 578 kr				
Uppskattad besparingspotential, kronor:					2 541 983 kr				
Riktmärkeskommunerna har tillsammans:									
	Lägre kostnad, minst lika bra resultat, och minst lika svåra förutsättningar.				
	Kostnad, kr/inv 65+	Andel i säbo	Andel m. hemtjänst	Nöjda äldreomsorg	Gifta	Medellivs-längd	Tätorts-grad	Yngre äldre	
Ale	52 512	3,6	6	84,2	57,8	80,6	83	79	
Riktmarke	43 934	3,6	6,1	88	57,5	80,6	73,2	77,3	
Diff Riktmarke - Ale	-8 578	0	0	3,8	-0,3	0	-9,8	-1,7	
<i>Dessa kommuners resultat bildar riktmärket för vald kommun (vikt mellan 0 och 1 inom parantes):</i>									
Norrtälje (0,64)	46 129	4,3	6,3	88,7	53,8	79,9	63	76,5	
Vellinge (0,34)	39 871	2,3	5,6	86,7	64,6	82	92	78,9	
Nynäshamn (0,01)	41 721	2,8	6,6	86,5	53,8	79,1	82	79	

Metoden undersöker alltså relativ och inte absolut effektivitet. För flera av kommunerna saknas det jämförelsekommuner eftersom vi ställer ett högt krav på att jämförelsekommunerna ska ha bättre resultat på alla resultatvariabler och lägre kostnader samtidigt som de ska ha minst lika svåra förutsättningar på alla variabler som beskriver förutsättningar. Detta innebär att den sannolikt underskattar utrymmet för effektivisering. En helt effektiv kommun har med denna metod, per definition, inga jämförelsekommuner.

Nedan går att se vilka mått för resultat, förutsättningar och kostnader som används i våra beräkningar. En utförlig beskrivning av metoden finns i ESO 2016:6 och mer detaljerad beskrivning av varje nyckeltal finns att hitta genom tjänsten Jämföraren, genom databasen Kolada från Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA).

Tabell 1: Mått för resultat, kostnad och förutsättning			
	Äldreomsorg	Grundskolan	Gymnasiet
Mått för resultat:	Andel i särskilda boendeformer Andel m. hemtjänst Nöjda äldreomsorg	Behöriga till yrkesprogram, åk. 9 När kunskapskrav i alla ämnen, åk. 9 Merit-värde, genomsnitt åk. 9	Examen inom 3 år, andel Examen inom 4 år, andel
Mått för kostnad:	Kostnad för äldreomsorg, kr/inv 65+	Kostnad för grundskola, kr/elev	Kostnad för gymnasieskola, kr/elev
Mått för förutsättningar:	Andel 65+ gjfita Medellivslängd Tätortsgrad, kommun Andel yngre äldre	Föräldrar m. eftergymnasial utbildning, andel åk 1-9 Flickor, andel åk 1-9 Tätortsgrad, kommun Nyinvandrade elever, andel åk 9 Svensk-född, andel åk 1-9	Föräldrar m. eftergymnasial utbildning, andel åk 1-3 Flickor, andel åk 1-3 Tätortsgrad, kommun Elever ej på IM, andel

Tabellen visar de nyckeltal som används i rapportens beräkningar. Detaljerad information om respektive nyckeltal hänvisas till rapportens digitala appendix eller RKAs databas Kolada där all statistik finns tillgänglig. Statistiken som används täcker tre årsmedelvärden för 2015–2017. Antal invånare 65+ år för 2020. Källor: SCB, Socialstyrelsen, Skolverket (Siris) och Jämförelsetal.

Mellan 28 och 43 miljarder kronor kan sparas inom äldreomsorg, grundskola och gymnasium

Om vi använder den mer försiktiga beräkningsmetoden där varje kommun bedöms kunna effektivisera till ett genomsnitt av jämförelsekommunerna så får vi fram att 27,5 miljarder kronor kan sparas totalt i hela landet. Av det är 13,8 miljarder kronor från effektivisering inom äldreomsorg, 9 miljarder kronor inom grundskola och 4,8 miljarder inom gymnasieskolan. Om varje kommun kan sänka sina kostnader till den jämförelsekommun som är effektivast kan 43,1 miljarder kronor sparas nationellt. 24,1 miljarder kronor inom äldreomsorg, 12,9 miljarder kronor inom grundskola och 6,2 miljarder kronor inom gymnasieskolan.

I slutet av rapporten visar vi hur stor besparingspotentialen är för var och en av Sveriges 290 kommuner. Av dem är det 20 som saknar jämförelsekommuner. Det är alltså kommuner där det inte går att hitta någon annan kommun med minst lika bra resultat, lägre kostnader och samtidigt minst lika dåliga förutsättningar på något av de tre områden vi undersökt. För dessa kommuner går det alltså inte att hitta effektiviseringspotential genom vår metod. Det ska dock inte tolkas som att de inte finns utrymme för ytterligare effektivisering.

I tabellen nedan visas de tio kommuner där det besparingspotentialen per förvärvsarbetare är som störst när det kommer till äldreomsorg, grund- och gymnasieskola. Till höger i tabellen visas också partitillhörighet hos kommunstyrelsens ordförande.

Kommun	Total besparing (Mkr)	Besparing per förvärvsarbetare (kr)	Parti (KSO)
Härjedalen	108,4 - 161,7	21 500 - 32 100	C/S
Storuman	51,1 - 85,8	18 200 - 30 500	C
Vindeln	35,0 - 68,6	13 600 - 26 700	S
Sollefteå	93,7 - 224,5	10 700 - 25 700	C
Hofors	76,2 - 106,7	17 600 - 24 600	S
Lycksele	87,9 - 139,2	14 900 - 23 600	M/KD
Rättvik	54,6 - 113,3	10 600 - 22 100	C
Kramfors	100,1 - 177,7	12 300 - 21 900	S
Mora	161,2 - 214,9	16 300 - 21 700	C
Gällivare	90,8 - 201,4	9 800 - 21 600	V/MP/S

De tio kommuner där besparingspotentialen (per förvärvsarbetare) är högst bland Sveriges 290 kommunerna inom äldreomsorg, grund- och gymnasieskola (snitt 2015–2017), samt partitillhörighet hos kommunstyrelsens ordförande, vissa kommuner har delat eller roterande ordförandeskap.

Ytterligare effektiviseringspotential

De områden som behandlats i denna rapport utgör endast 43 procent av kommuners utgifter. I en rapport⁶ från Skattebetalarnas förening undersöks effektiviseringspotential inom tre ytterligare områden: politisk verksamhet, infrastruktur och skydd, samt kultur och fritid. Dessa områden utgör 13,7 procent av kommunernas utgifter. De uppskattar en besparingspotential inom dessa områden är 10–18 miljarder kronor nationellt genom omprioriteringar och effektivisering. Skattebetalarna uppskattar dessa siffror utifrån att alla kommuner skulle minska sina utgifter inom de olika områdena till genomsnittet, respektive till lägsta per capita. Kartläggningen avser 2014. Egna beräkningar för att ta i beaktande att kommuners utgifter ökat sedan 2014 tyder på att besparingspotentialen har ökat till cirka 12–22 miljarder kronor 2020.⁷

För att adderas dessa siffror till våra tidigare beräkningar innebär detta att 38–65 miljarder sannolikt kan sparas. Detta berör dock endast områden som utgör cirka 57

⁶ Skattebetalarnas förening (2016) *Om kommunerna prioriterar annorlunda – Så kan 10–18 miljarder frigöras*.

⁷ Utgifterna inom politisk verksamhet har mellan 2014 och 2020 ökat med 4,1%, infrastruktur, skydd mm. 29,6% och kultur och fritid 19,5%. Vi har använt den besparingspotential som räknats ut i rapporten för var och ett av de tre områdena applicerat på 2020 års siffror för kommunernas utgifter från SCB.

procent av kommuners totala utgifter.⁸ De områden utgiftsområden som inte har behandlats ännu är förskola och barnomsorg, ekonomiskt bistånd, individ- och familjeomsorg, funktionshindrade, affärsverksamhet, se diagrammet på sida 4. Att anta att effektivitetsnivåerna för dessa verksamheter är lika som för de vi behandlat är rimligt att tro på aggregerad nivå, dock är det ett starkt antagande att göra för varje enskild kommun. Snarare är det troligen så att olika kommuner är effektiva på olika områden än att vissa kommuner är mer effektiva generellt.

Om det går att effektivisera resterande pedagogisk verksamhet i den grad som grund- och gymnasieskola har utrymme för enligt våra beräkningar, och resterande kommunal vård och omsorg i samma grad som vård och omsorg om äldre, då skulle mellan 65 och 103 miljarder kronor kunna sparas genom minskat slöseri⁹. De enda verksamheterna som då inte tagits med i beräkningen är särskilt riktade insatser (flyktingmottagande och arbetsmarknadsåtgärder, totala kostnader på 16 miljarder

⁸ Äldrevård, grundskola och gymnasieskola står för ca 43 procent av utgifterna. Utgifter för de tre områdena politisk verksamhet, infrastruktur, skydd mm. och kultur och fritid utgjorde 13,65% av de totala utgifter 2014 och 13,27% av de totala utgifterna 2020.

⁹ Indelningen utgår från Ekonomifakta, data från SCB.

<https://www.ekonomifakta.se/Fakta/Offentlig-ekonomi/kommunal-ekonomi/kommunernas-kostnader-kostnader-och-intakter/>

kronor 2020) och affärsverksamhet¹⁰ (totalt 25 miljarder kronor 2020).

Hur kan man minska slöseriet?

Vi inledde den här rapporten med att konstatera att kommunalskatterna sällan sänks. I den här rapporten visar vi att det finns stor potential för att kostnadseffektivisera kommunal verksamhet och därigenom frigöra resurser för att kunna sänka skattetrycket. De resultat vi tagit fram här är i linje med vad tidigare rapporter visat.

Svenskt Näringsliv kom med ett antal policyförslag i en rapport från juni 2021.¹¹ I breda drag handlar det om benchmarking mot effektiva kommuner, stark budgetdisciplin och att digitalisera verksamheter som med åren blivit förlegade. Ett digitaliseringsexempel från Svenskt Näringslivs rapport är att nyttja digitala dörrlås inom hemtjänsten och hemsjukvården för att slippa leta efter nycklar.

Även områden som professionaliserad upphandling och konkurrens på lika villkor nämns i Svenskt Näringslivs

¹⁰ Affärsverksamhet inbegriper sådant som buss- sjö och flygtrafik, bostadsverksamhet, fjärrvärme- och vattenförsörjning och avfalls- och avloppshantering.

¹¹ Morin och Värja (2021)

rapport. Upphandling är snårigt och det är av yttersta vikt att ett tydligt och professionellt kontrakt sluts.

Rekommendationen från Svenskt Näringsliv blev därmed att inrätta ett masterprogram i offentlig upphandling.

Vår förhoppning är att med den här rapporten visa på att det är möjligt att minska utgifterna och skapa utrymme för sänkt skatt. En annan poäng med den här rapporten är att visa på de stora skillnader som råder. Det tydliggör en lärdom för de kommunalpolitiker som vill ta skatteslöseri på allvar: ta lärdom från andra kommuners arbete. Statistiken finns tillgänglig via RKA:s tjänst Kolada.

En orsak till ständigt ökande kommunalskatter är att utjämningsystemet, menat att utjämna skillnader och skapa likvärdiga ekonomiska förutsättningar mellan landets kommuner, ger incitament att höja skatterna istället för att få människor i jobb. Det eftersom de negativa effekter som kommer av skattehöjningar i form av minskat arbetsutbud delvis faller på andra kommuner. På nationell nivå behöver politiker driva på för ett reformerat utjämningsystem.¹²

En lärdom som kom fram i vår rapport om kommunal skattepolitik från 2020 var att det är viktigt att skapa en medvetenhet och internkultur i förvaltningen av att arbeta

¹² Läs mer i Timbro-rapporten Kommunalråd utan ansvar från 2016

med effektivisering. Vi genomförde då en enkät till alla ordföranden i kommunstyrelsen i borgerliga kommuner och en lärdom därifrån var just värdet av att få med sig tjänstemännen i arbetet för att minska slöseriet.

Hur effektiv är din kommun?

Kommun	Äldrevård (Mkr)	Grundskola (Mkr)	Gymnasium (Mkr)	Total besparing (Mkr)	Besparing per förvärvsarbete (kr)
Ale	47,2 - 69,5	67,6	-	114,8 - 137,1	7 300 - 8 700
Alingsås	104,8 - 149,8	44,1 - 65,5	28,0 - 34,4	176,9 - 249,7	8 700 - 12 300
Alvesta	53,5 - 99,0	*	-	53,5 - 99,0	5 700 - 10 500
Aneby	23,1 - 23,8	2,0 - 5,0	-	25,2 - 28,8	7 300 - 8 400
Arboga	18,8 - 32,9	23,7 - 29,9	10,1 - 12,7	52,6 - 75,5	8 200 - 11 800
Arjeplog	*	*	8,3 - 10,4	8,3 - 10,4	5 800 - 7 300
Arvidsjaur	26,8 - 44,8	16,2 - 16,9	*	43,0 - 61,6	13 900 - 19 900
Arvika	*	6,8 - 24,4	14,5 - 33,9	21,3 - 58,3	1 800 - 4 900
Askersund	24,7 - 50,9	27,8 - 34,0	-	52,6 - 84,9	9 700 - 15 700
Avesta	26,4 - 111,9	46,6 - 57,7	25,4 - 34,3	98,4 - 203,9	9 400 - 19 500
Bengtstorsfors	*	9,9 - 16,4	4,2 - 5,2	14,1 - 21,6	3 300 - 5 000
Berg	*	*	*	*	*
Bjurholm	-	*	-	*	*

Kommun	Äldrevård (Mkr)	Grundskola (Mkr)	Gymnasium (Mkr)	Total besparing (Mkr)	Besparing per förvärsarbete (kr)
Bjuv	7,0 - 34,1	*	-	7,0 - 34,1	1 000 - 5 000
Boden	150,1 - 180,8	26,8 - 29,1	41,4 - 45,7	218,3 - 255,6	15 700 - 18 400
Bollebygd	7,1 - 15,0	*	-	7,1 - 15,0	1 500 - 3 100
Bollnäs	39,1 - 144,2	30,1 - 49,3	-	69,2 - 193,5	5 600 - 15 800
Borgholm	4,3 - 36,2	*	-	4,3 - 36,2	900 - 7 400
Borlänge	103,7 - 162,9	61,1 - 95,2	58,0 - 75,7	222,8 - 333,8	9 200 - 13 800
Borås	253,9 - 365,7	104,5 - 158,7	31,5 - 58,6	389,8 - 583,0	7 000 - 10 500
Botkyrka	98,0 - 138,0	*	81,3 - 88,3	179,3 - 226,3	4 100 - 5 200
Boxholm	-	10,6 - 13,1	-	10,6 - 13,1	4 100 - 5 000
Bromölla	44,6 - 56,7	20,2 - 20,9	-	64,8 - 77,6	11 400 - 13 600
Bräcke	*	21,6 - 27,1	-	21,6 - 27,1	7 400 - 9 300
Burlöv	23,9 - 44,4	*	-	23,9 - 44,4	3 000 - 5 600
Båstad	25,7 - 47,6	36,4 - 42,1	8,4 - 10,6	70,5 - 100,4	10 400 - 14 800
Dals-Ed	13,8 - 23,4	3,3 - 6,7	3,0 - 4,5	20,0 - 34,6	8 900 - 15 400
Danderyd	1,9 - 60,5	15,7 - 37,0	*	17,6 - 97,5	1 200 - 6 500
Degerfors	23,2 - 50,2	22,6 - 25,2	-	45,8 - 75,5	11 000 - 18 100
Dorotea	*	5,7 - 7,7	-	5,7 - 7,7	4 800 - 6 500
Eda	8,6 - 40,3	*	*	8,6 - 40,3	2 400 - 11 500

Kommun	Äldrevård (Mkr)	Grundskola (Mkr)	Gymnasium (Mkr)	Total besparing (Mkr)	Besparing per förvärvsarbete (kr)
Ekerö	44,6 - 70,7	*	-	44,6 - 70,7	3 200 - 5 000
Eksjö	45,7 - 69,7	2,5 - 10,9	8,8 - 12,6	57,0 - 93,2	6 800 - 11 100
Emmaboda	*	11,2 - 16,6	*	11,2 - 16,6	2 700 - 3 900
Enköping	123,2 - 172,0	23,4 - 49,2	11,8 - 29,5	158,4 - 250,8	7 100 - 11 300
Eskilstuna	233,5 - 389,9	113,6 - 188,5	63,1 - 79,5	410,1 - 657,9	8 700 - 13 900
Eslöv	73,8 - 111,7	*	14,8 - 18,6	88,6 - 130,3	5 600 - 8 200
Essunga	1,2 - 24,3	*	-	1,2 - 24,3	400 - 8 800
Fagersta	*	10,4 - 28,0	-	10,4 - 28,0	1 800 - 4 800
Falkenberg	85,8 - 156,6	36,2 - 50,8	24,9 - 39,6	146,9 - 247,1	6 700 - 11 300
Falköping	*	*	41,6 - 53,5	41,6 - 53,5	2 700 - 3 400
Falun	171,0 - 206,1	36,5 - 51,7	19,2 - 31,1	226,8 - 288,8	7 800 - 10 000
Filipstad	10,4 - 44,0	*	14,5 - 18,4	24,9 - 62,4	5 700 - 14 200
Finspång	49,9 - 96,9	30,9 - 42,2	21,3 - 23,7	102,1 - 162,7	10 300 - 16 400
Flen	*	*	9,2 - 12,5	9,2 - 12,5	1 400 - 1 900
Forshaga	21,4 - 33,3	13,9 - 18,9	-	35,3 - 52,2	6 700 - 9 900
Färgelanda	5,8 - 16,5	11,7 - 16,6	-	17,6 - 33,1	5 600 - 10 500
Gagnef	42,2 - 54,5	11,6 - 19,7	-	53,8 - 74,2	10 800 - 14 900
Gislaved	35,2 - 89,5	46,5 - 62,8	13,7 - 21,5	95,5 - 173,8	6 400 - 11 600

Kommun	Äldrevård (Mkr)	Grundskola (Mkr)	Gymnasium (Mkr)	Total besparing (Mkr)	Besparing per förvärsarbetare (kr)
Gnesta	21,1 - 30,1	22,6 - 26,0	-	43,7 - 56,0	8 100 - 10 400
Gnosjö	23,4 - 34,4	12,7 - 14,2	5,4 - 9,0	41,5 - 57,6	8 200 - 11 400
Gotland	40,6 - 123,4	93,1 - 150,6	36,5 - 68,5	170,2 - 342,4	5 900 - 11 800
Grums	*	9,8 - 16,3	-	9,8 - 16,3	2 400 - 4 000
Grästorp	7,9 - 21,3	*	-	7,9 - 21,3	2 800 - 7 400
Gullspång	-	*	-	*	*
Gällivare	45,2 - 150,8	45,6 - 50,7	-	90,8 - 201,4	9 800 - 21 600
Gävle	157,3 - 322,3	111,2 - 167,2	43,0 - 53,5	311,5 - 543,0	6 400 - 11 200
Göteborg	887,7 - 1488,5	1474,8 - 1832,4	155,9 - 189,1	2518,4 - 3509,9	8 600 - 12 100
Götene	26,3 - 42,5	17,7 - 26,7	-	44,0 - 69,2	6 800 - 10 700
Habo	41,7 - 49,4	8,2 - 11,3	-	49,9 - 60,7	8 100 - 9 900
Hagfors	23,0 - 56,7	7,9 - 19,1	*	30,9 - 75,8	5 900 - 14 500
Hallsberg	53,8 - 77,7	*	-	53,8 - 77,7	7 200 - 10 400
Hallstahammar	2,9 - 49,7	10,1 - 25,1	-	13,0 - 74,8	1 800 - 10 200
Halmstad	264,3 - 368,7	93,1 - 136,8	69,6 - 92,2	427,0 - 597,6	8 700 - 12 100
Hammarö	31,0 - 47,2	16,0 - 25,3	-	47,0 - 72,4	5 800 - 8 900
Haninge	166,8 - 217,5	49,0 - 98,7	45,8 - 57,4	261,5 - 373,6	5 800 - 8 200

Kommun	Äldrevård (Mkr)	Grundskola (Mkr)	Gymnasium (Mkr)	Total besparing (Mkr)	Besparing per förvärsarbete (kr)
Haparanda	*	*	5,5 - 8,8	5,5 - 8,8	1 400 - 2 300
Heby	31,7 - 44,6	41,9 - 49,2	-	73,6 - 93,8	11 100 - 14 200
Hedemora	20,1 - 58,6	23,4 - 35,4	15,2 - 17,9	58,7 - 111,9	8 300 - 15 800
Helsingborg	*	62,6 - 172,0	78,8 - 93,6	141,4 - 265,6	2 100 - 4 000
Herrljunga	22,3 - 30,7	5,1 - 14,5	*	27,4 - 45,2	5 800 - 9 600
Hjo	22,8 - 29,9	14,6 - 20,3	-	37,3 - 50,2	8 500 - 11 500
Hofors	42,2 - 65,4	34,0 - 41,3	*	76,2 - 106,7	17 600 - 24 600
Huddinge	173,6 - 273,2	175,9 - 293,1	62,3 - 72,4	411,8 - 638,7	7 400 - 11 500
Hudiksvall	*	43,9 - 51,5	1,0 - 21,2	44,9 - 72,8	2 500 - 4 100
Hultsfred	*	*	7,1 - 12,5	7,1 - 12,5	1 100 - 2 000
Hylte	21,2 - 39,5	*	*	21,2 - 39,5	4 200 - 7 800
Håbo	23,9 - 28,9	46,1 - 56,9	22,6 - 24,2	92,6 - 110,0	8 600 - 10 200
Hällefors	*	9,3 - 11,0	5,5 - 9,3	14,8 - 20,3	5 100 - 7 000
Härjedalen	75,9 - 120,2	21,7 - 28,5	10,8 - 12,9	108,4 - 161,7	21 500 - 32 100
Härnösand	77,6 - 114,4	26,4 - 36,0	19,9 - 27,3	123,9 - 177,8	11 300 - 16 200
Härryda	44,7 - 77,8	6,7 - 26,6	*	51,5 - 104,3	2 600 - 5 400
Hässleholm	114,2 - 148,6	99,2 - 120,6	43,4 - 60,3	256,8 - 329,5	10 700 - 13 700
Höganäs	*	19,2 - 31,1	7,5 - 13,7	26,7 - 44,9	2 200 - 3 800

Kommun	Äldrevård (Mkr)	Grundskola (Mkr)	Gymnasium (Mkr)	Total besparing (Mkr)	Besparing per förvärsarbete (kr)
Högsby	*	*	1,8 - 3,3	1,8 - 3,3	700 - 1300
Hörby	21,9 - 36,1	24,2 - 34,0	-	46,2 - 70,1	6 000 - 9 200
Höör	40,3 - 52,0	28,1 - 32,6	-	68,5 - 84,6	8 600 - 10 600
Jokkmokk	-	10,3 - 13,2	-	10,3 - 13,2	4 000 - 5 100
Järfälla	*	25,2 - 64,9	41,3 - 50,4	66,5 - 115,2	1 700 - 3 000
Jönköping	50,6 - 338,7	99,0 - 144,8	30,1 - 62,2	179,6 - 545,7	2 500 - 7 700
Kalix	*	30,2 - 30,5	23,7 - 29,5	53,9 - 60,0	7 100 - 7 900
Kalmar	133,3 - 226,0	5,5 - 41,3	-	138,8 - 267,3	4 100 - 7 800
Karlsborg	18,0 - 23,7	0,0 - 8,8	-	18,0 - 32,5	5 600 - 10 000
Karlshamn	90,2 - 114,2	33,1 - 45,2	24,9 - 33,7	148,2 - 193,1	10 000 - 13 000
Karlskoga	25,6 - 62,2	1,6 - 11,2	50,6 - 58,5	77,8 - 131,9	5 700 - 9 600
Karlskrona	236,4 - 286,9	70,7 - 97,5	41,2 - 56,2	348,3 - 440,6	11 100 - 14 100
Karlstad	20,3 - 114,9	101,8 - 121,1	27,2 - 36,4	149,3 - 272,4	3 300 - 6 000
Katrineholm	47,2 - 113,7	51,9 - 71,4	8,7 - 19,4	107,8 - 204,5	7 000 - 13 300
Kil	19,3 - 29,1	21,2 - 25,5	-	40,5 - 54,6	7 200 - 9 700
Kinda	11,0 - 18,7	8,8 - 17,1	-	19,8 - 35,8	4 200 - 7 500
Kiruna	136,9 - 175,6	57,4 - 59,3	-	194,3 - 234,9	15 600 - 18 900
Klippan	*	44,3 - 55,0	14,7 - 23,5	59,0 - 78,5	7 400 - 9 800

Kommun	Äldrevård (Mkr)	Grundskola (Mkr)	Gymnasium (Mkr)	Total besparing (Mkr)	Besparing per förvärvsarbete (kr)
Knivsta	43,9 - 59,3	29,6 - 53,0	6,2 - 6,7	79,8 - 118,9	8 200 - 12 200
Kramfors	53,2 - 105,3	22,2 - 33,7	24,7 - 38,7	100,1 - 177,7	12 300 - 21 900
Kristianstad	255,1 - 387,2	68,9 - 106,8	21,2 - 38,2	345,2 - 532,1	8 800 - 13 600
Kristinehamn	*	10,2 - 13,2	15,2 - 20,5	25,4 - 33,7	2 400 - 3 200
Krokom	19,5 - 65,6	17,5 - 34,9	-	37,0 - 100,5	4 900 - 13 500
Kumla	58,4 - 70,2	22,0 - 29,9	-	80,4 - 100,1	7 700 - 9 600
Kungsbacka	212,8 - 291,8	74,4 - 119,8	53,1 - 70,8	340,3 - 482,4	8 000 - 11 400
Kungsör	5,4 - 12,6	10,0 - 12,4	-	15,4 - 25,0	4 100 - 6 600
Kungälv	97,5 - 157,2	61,9 - 73,6	28,4 - 41,8	187,7 - 272,6	8 100 - 11 700
Kävlinge	*	9,9 - 23,0	-	9,9 - 23,0	600 - 1 500
Köping	46,9 - 62,4	17,5 - 32,9	29,5 - 38,7	93,8 - 134,0	7 900 - 11 300
Laholm	*	47,7 - 62,6	2,7 - 8,3	50,3 - 70,9	4 100 - 5 800
Landskrona	27,3 - 139,6	*	26,5 - 29,0	53,8 - 168,6	2 700 - 8 500
Laxå	12,9 - 31,4	6,0 - 11,4	-	18,9 - 42,8	7 500 - 17 000
Lekeberg	7,8 - 24,7	*	-	7,8 - 24,7	1 900 - 6 100
Leksand	53,0 - 72,2	11,1 - 18,2	16,5 - 20,3	80,6 - 110,6	10 600 - 14 500
Lerum	103,3 - 135,7	56,9 - 65,4	10,9 - 22,2	171,1 - 223,4	8 100 - 10 500
Lessebo	25,0 - 27,6	11,8 - 23,3	-	36,8 - 50,9	10 000 - 13 800

Kommun	Äldrevård (Mkr)	Grundskola (Mkr)	Gymnasium (Mkr)	Total besparing (Mkr)	Besparing per förvärvsarbete (kr)
Lidingö	57,6 - 188,2	*	1,2 - 9,6	58,7 - 197,9	2 600 - 8 700
Lidköping	105,8 - 134,2	30,9 - 48,5	18,5 - 43,8	155,2 - 226,5	7 800 - 11 400
Lilla Edet	*	20,8 - 29,6	-	20,8 - 29,6	3 000 - 4 200
Lindesberg	51,0 - 102,3	41,3 - 53,9	42,4 - 53,5	134,8 - 209,7	12 400 - 19 400
Linköping	*	341,5 - 400,3	88,8 - 98,7	430,2 - 499,0	5 500 - 6 400
Ljungby	-	12,6 - 31,6	4,5 - 17,7	17,0 - 49,4	1 200 - 3 500
Ljusdal	34,0 - 117,5	7,8 - 20,8	33,2 - 38,2	75,0 - 176,5	8 500 - 20 000
Ljusnarsberg	*	7,3 - 12,6	-	7,3 - 12,6	3 700 - 6 500
Lomma	*	*	-	*	*
Ludvika	*	20,9 - 36,5	-	20,9 - 36,5	1 800 - 3 100
Luleå	285,4 - 406,9	87,6 - 115,2	50,4 - 55,1	423,4 - 577,2	10 700 - 14 600
Lund	367,4 - 464,7	154,4 - 266,0	33,8 - 41,8	555,6 - 772,5	10 000 - 14 000
Lycksele	36,4 - 76,1	15,2 - 17,0	36,3 - 46,1	87,9 - 139,2	14 900 - 23 600
Lysekil	65,2 - 75,3	23,6 - 26,7	20,3 - 27,0	109,1 - 128,9	16 600 - 19 600
Malmö	146,4 - 950,9	*	244,4 - 258,7	390,8 - 1209,6	2 600 - 8 100
Malung-Sälén	5,3 - 28,5	*	-	5,3 - 28,5	1 000 - 5 600
Malå	-	2,2 - 3,6	-	2,2 - 3,6	1 400 - 2 400
Mariestad	37,0 - 70,8	16,2 - 29,7	4,8 - 13,8	57,9 - 114,2	5 100 - 10 000

Kommun	Äldrevård (Mkr)	Grundskola (Mkr)	Gymnasium (Mkr)	Total besparing (Mkr)	Besparing per förvärvsarbete (kr)
Mark	84,3 - 108,1	15,8 - 29,6	15,0 - 17,7	115,1 - 155,5	6 700 - 9 000
Markaryd	*	17,5 - 22,5	6,5 - 8,6	24,0 - 31,1	5 300 - 6 800
Mellerud	*	*	*	*	*
Mjölby	50,8 - 70,0	34	18,3 - 25,3	103,1 - 129,3	7 700 - 9 600
Mora	86,8 - 132,0	44,2	30,1 - 38,7	161,2 - 214,9	16 300 - 21 700
Motala	41,3 - 112,6	51,6 - 66,0	33,9 - 38,7	126,7 - 217,3	6 400 - 10 900
Mullsjö	-	6,0 - 7,4	-	6,0 - 7,4	1 700 - 2 100
Munkedal	-	7,3 - 8,8	-	7,3 - 8,8	1 500 - 1 800
Munkfors	*	1,7 - 4,9	-	1,7 - 4,9	1 000 - 3 100
Mölnadal	107,5 - 194,2	55,0 - 87,0	25,6 - 31,7	188,2 - 313,0	5 200 - 8 600
Mönsterås	8,9 - 42,7	30,8 - 34,7	6,6 - 9,3	46,3 - 86,7	7 500 - 14 000
Mörbylånga	25,1 - 31,9	30,1 - 37,7	-	55,2 - 69,6	7 800 - 9 800
Nacka	36,7 - 88,7	*	*	36,7 - 88,7	700 - 1 700
Nora	25,5 - 44,1	14,3 - 18,1	-	39,9 - 62,2	8 200 - 12 800
Norberg	9,1 - 22,6	4,0 - 10,1	-	13,1 - 32,6	5 000 - 12 500
Nordanstig	14,4 - 49,0	3,4 - 9,1	-	17,8 - 58,1	4 000 - 13 000
Nordmaling	*	*	-	*	*
Norrköping	259,9 - 457,3	100,1 - 180,3	51,5 - 67,9	411,5 - 705,5	6 200 - 10 600

Kommun	Äldrevård (Mkr)	Grundskola (Mkr)	Gymnasium (Mkr)	Total besparing (Mkr)	Besparing per förvärsarbete (kr)
Norrtälje	*	74,8 - 111,6	8,4 - 29,7	83,2 - 141,4	2 800 - 4 800
Norsjö	17,4 - 33,9	0,5 - 6,8	-	18,0 - 40,6	9 200 - 20 900
Nybro	-	*	15,7 - 21,6	15,7 - 21,6	1 700 - 2 400
Nykvarn	-	*	-	*	*
Nyköping	38,7 - 117,2	54,8 - 82,4	29,0 - 39,8	122,5 - 239,3	4 700 - 9 200
Nynäshamn	*	35,5 - 38,6	13,9 - 16,7	49,4 - 55,4	3 600 - 4 100
Nässjö	52,9 - 88,8	33,7 - 52,7	31,1 - 44,6	117,7 - 186,1	7 900 - 12 500
Ockelbo	*	9,8 - 13,0	-	9,8 - 13,0	3 600 - 4 800
Olofström	15,6 - 30,4	15,1 - 26,2	2,5 - 10,9	33,2 - 67,5	5 500 - 11 200
Orsa	5,7 - 26,4	18,5 - 19,7	-	24,2 - 46,1	7 500 - 14 300
Orust	*	*	-	*	*
Osby	29,0 - 56,5	28,7 - 32,5	21,6 - 26,2	79,3 - 115,1	13 000 - 18 800
Oskarshamn	77,5 - 108,6	40,7 - 45,6	15,8 - 26,8	134,0 - 181,1	10 400 - 14 100
Ovanåker	14,3 - 47,8	7,7 - 18,4	1,7 - 8,0	23,6 - 74,2	4 200 - 13 200
Oxelösund	39,4 - 57,3	10,9 - 14,5	-	50,3 - 71,8	10 000 - 14 200
Pajala	15,0 - 27,2	17,7 - 26,3	-	32,7 - 53,5	12 200 - 20 000
Partille	41,9 - 59,9	30,2 - 51,3	15,1 - 20,0	87,2 - 131,2	4 500 - 6 700
Perstorp	11,3 - 22,6	*	-	11,3 - 22,6	3 600 - 7 300

Kommun	Äldrevård (Mkr)	Grundskola (Mkr)	Gymnasium (Mkr)	Total besparing (Mkr)	Besparing per förvärsarbetare (kr)
Piteå	39,4 - 106,0	75,8 - 109,0	29,1 - 53,9	144,3 - 268,9	6 900 - 12 900
Ragunda	*	*	-	*	*
Robertsfors	*	11,1 - 18,5	-	11,1 - 18,5	3 300 - 5 500
Ronneby	54,7 - 98,7	10,0 - 27,9	38,2 - 46,9	103,0 - 173,5	8 100 - 13 700
Rättvik	6,5 - 50,6	9,9 - 19,4	38,2 - 43,2	54,6 - 113,3	10 600 - 22 100
Sala	26,0 - 56,0	39,0 - 51,6	25,1 - 34,6	90,2 - 142,2	8 400 - 13 200
Salem	17,4 - 28,7	15,3 - 32,1	*	32,6 - 60,8	4 000 - 7 500
Sandviken	36,3 - 124,4	55,1 - 76,7	54,4 - 60,8	145,7 - 261,9	8 400 - 15 000
Sigtuna	37,2 - 51,9	43,1 - 59,6	32,1 - 35,7	112,5 - 147,2	4 700 - 6 100
Simrishamn	32,3 - 69,8	15,9 - 28,6	16,3 - 17,2	64,6 - 115,5	7 700 - 13 800
Sjöbo	23,0 - 31,8	24,6 - 34,4	*	47,6 - 66,2	5 100 - 7 100
Skara	47,4 - 78,1	7,5 - 20,0	15,1 - 24,9	69,9 - 123,0	7 700 - 13 500
Skellefteå	319,4 - 424,8	87,7 - 115,9	58,3 - 77,2	465,4 - 618,0	13 000 - 17 300
Skinnskatteberg	*	3,4 - 6,4	-	3,4 - 6,4	1 700 - 3 300
Skurup	6,8 - 17,2	*	17,1 - 22,4	23,8 - 39,6	3 100 - 5 200
Skövde	92,7 - 127,7	37,6 - 57,5	22,6 - 42,3	152,8 - 227,4	5 400 - 8 000
Smedjebacken	3,2 - 20,5	14,7 - 20,0	-	17,9 - 40,5	3 600 - 8 100
Sollefteå	28,1 - 135,4	31,9 - 43,3	33,8 - 45,9	93,7 - 224,5	10 700 - 25 700

Kommun	Äldrevård (Mkr)	Grundskola (Mkr)	Gymnasium (Mkr)	Total besparing (Mkr)	Besparing per förvärsarbete (kr)
Sollentuna	86,2 - 130,0	*	20,3 - 22,5	106,5 - 152,5	3 000 - 4 200
Solna	*	26,3 - 56,2	11,2 - 14,0	37,6 - 70,2	800 - 1 600
Sorsele	-	*	-	*	*
Sotenäs	48,7 - 65,9	20,6 - 24,5	-	69,2 - 90,4	16 000 - 20 900
Staffanstorps	*	41,9 - 52,7	-	41,9 - 52,7	3 600 - 4 500
Stenungssund	49,5 - 71,3	51,1 - 65,4	23,6 - 32,6	124,2 - 169,3	9 100 - 12 400
Stockholm	*	*	413,2 - 436,5	413,2 - 436,5	800
Storfors	15,4 - 26,8	*	-	15,4 - 26,8	8 800 - 15 200
Storuman	20,6 - 46,3	19,1 - 22,7	11,4 - 16,8	51,1 - 85,8	18 200 - 30 500
Strängnäs	83,8 - 119,8	52,6 - 63,3	26,2 - 29,6	162,6 - 212,6	9 600 - 12 600
Strömstad	48,8 - 70,1	14,4 - 32,3	11,9 - 20,1	75,2 - 122,5	12 800 - 20 800
Strömsund	11,6 - 44,0	33,7 - 42,0	11,3 - 18,2	56,7 - 104,2	10 300 - 18 900
Sundbyberg	*	*	18,0 - 19,3	18,0 - 19,3	600 - 700
Sundsvall	264,7 - 423,4	208,2 - 232,1	62,9 - 69,7	535,8 - 725,2	11 000 - 14 900
Sunne	*	11,7 - 33,0	*	11,7 - 33,0	1 700 - 4 900
Surahammar	*	13,8 - 17,4	-	13,8 - 17,4	3 100 - 3 900
Svalöv	*	35,0 - 46,2	36,9 - 43,3	71,9 - 89,5	10 600 - 13 200
Svedala	18,6 - 36,8	20,1 - 24,0	8,3 - 9,7	46,9 - 70,5	4 500 - 6 700

Kommun	Äldrevård (Mkr)	Grundskola (Mkr)	Gymnasium (Mkr)	Total besparing (Mkr)	Besparing per förvärsarbetare (kr)
Svenljunga	*	1,3 - 10,2	-	1,3 - 10,2	300 - 2 000
Säffle	0,5 - 40,2	25,6 - 31,2	*	26,2 - 71,4	3 800 - 10 500
Säter	9,1 - 27,8	20,2 - 24,8	*	29,4 - 52,6	5 300 - 9 600
Sävsjö	*	11,0 - 17,0	11,9 - 16,2	22,9 - 33,2	4 200 - 6 100
Söderhamn	58,6 - 125,1	*	-	58,6 - 125,1	5 100 - 11 000
Söderköping	35,6 - 52,7	*	7,9 - 11,5	43,6 - 64,2	6 100 - 9 000
Södertälje	33,7 - 148,2	*	59,6 - 66,7	93,4 - 214,9	2 000 - 4 600
Sölvesborg	43,2 - 89,1	23,8 - 35,3	-	67,0 - 124,4	8 200 - 15 300
Tanum	*	*	-	*	*
Tibro	22,4 - 35,1	5,2 - 8,6	*	27,6 - 43,6	5 400 - 8 500
Tidaholm	16,4 - 44,0	24,2 - 28,1	13,6 - 18,6	54,2 - 90,7	8 800 - 14 700
Tierp	22,9 - 54,8	22,1 - 29,2	19,5 - 29,8	64,5 - 113,8	6 500 - 11 400
Timrå	3,9 - 74,6	37,2	7,5 - 12,1	48,6 - 123,9	5 700 - 14 400
Tingsryd	*	*	1,8 - 5,9	1,8 - 5,9	300 - 1 000
Tjörn	24,0 - 48,7	49,3 - 54,1	-	73,3 - 102,8	9 200 - 13 000
Tomelilla	27,8 - 38,4	25,0 - 36,1	-	52,7 - 74,5	8 400 - 11 900
Torsby	*	*	*	*	*
Torsås	17,3 - 42,6	2,2 - 12,7	-	19,4 - 55,3	6 000 - 17 200

Kommun	Äldrevård (Mkr)	Grundskola (Mkr)	Gymnasium (Mkr)	Total besparing (Mkr)	Besparing per förvärsarbete (kr)
Tranemo	28,3 - 37,4	27,0 - 32,2	6,3 - 9,2	61,6 - 78,7	10 400 - 13 300
Tranås	8,4 - 59,2	13,8 - 20,8	*	22,2 - 80,0	2 600 - 9 300
Trelleborg	56,1 - 106,7	47,4 - 62,5	27,4 - 34,5	130,9 - 203,6	6 200 - 9 700
Trollhättan	155,0 - 215,2	41,9 - 84,2	-	196,9 - 299,4	7 100 - 10 900
Trosa	4,0 - 24,0	18,1 - 21,9	-	22,1 - 45,8	3 400 - 7 100
Tyresö	30,2 - 49,7	54,8 - 70,8	23,3 - 27,6	108,3 - 148,1	4 500 - 6 100
Täby	*	*	*	*	*
Töreboda	*	9,3 - 17,8	*	9,3 - 17,8	2 200 - 4 200
Uddevalla	154,0 - 255,7	90,1 - 118,2	55,0 - 83,6	299,1 - 457,5	11 100 - 17 000
Ulricehamn	40,6 - 56,3	23,7 - 34,8	15,1 - 25,6	79,5 - 116,8	6 500 - 9 500
Umeå	267,4 - 371,1	112,7 - 157,2	121,4 - 133,2	501,5 - 661,5	7 700 - 10 200
Upplands Väsby	*	34,1 - 71,5	7,7 - 10,6	41,8 - 72,3	1 800 - 3 200
Upplands-Bro	2,3 - 18,5	14,7 - 27,0	18,3 - 22,3	35,3 - 67,9	2 500 - 4 800
Uppsala	399,8 - 610,4	*	138,6 - 151,4	538,4 - 761,7	4 800 - 6 900
Uppvidinge	23,8 - 46,7	7,1 - 12,1	8,4 - 9,8	39,3 - 68,6	8 500 - 14 800
Vadstena	15,8 - 32,7	10,5 - 15,5	3,2 - 4,4	29,4 - 52,6	8 700 - 15 600
Vaggeryd	30,5 - 35,9	16,1 - 23,0	2,2 - 5,9	48,9 - 64,8	6 700 - 8 900
Valdemarsvik	*	20,7 - 28,4	-	20,7 - 28,4	5 800 - 8 000

Kommun	Äldrevård (Mkr)	Grundskola (Mkr)	Gymnasium (Mkr)	Total besparing (Mkr)	Besparing per förvärsarbete (kr)
Vallentuna	4,7 - 21,4	62,9 - 76,9	20,8 - 24,9	88,4 - 123,2	5 100 - 7 100
Vansbro	10,0 - 24,5	18,7 - 25,1	-	28,7 - 49,6	9 000 - 15 500
Vara	*	*	10,2 - 17,3	10,2 - 17,3	1 300 - 2 200
Varberg	46,8 - 103,7	54,2 - 80,6	22,8 - 36,1	123,9 - 220,4	3 800 - 6 800
Vaxholm	12,3 - 22,2	21,6 - 27,4	-	33,9 - 49,5	5 700 - 8 400
Vellinge	*	*	*	*	*
Vetlanda	23,4 - 76,2	23,8 - 31,3	*	47,3 - 107,5	3 500 - 8 000
Vilhelmina	*	26,1 - 35,0	15,1 - 18,2	41,2 - 53,2	12 900 - 16 700
Vimmerby	47,1 - 49,3	19,7 - 23,2	12,8 - 18,8	79,7 - 91,2	10 400 - 11 900
Vindeln	19,6 - 50,5	15,4 - 18,1	-	35,0 - 68,6	13 600 - 26 700
Vingåker	23,7 - 33,7	*	-	23,7 - 33,7	6 000 - 8 500
Vårgårda	21,2 - 29,3	8,0 - 14,0	*	29,2 - 43,4	4 900 - 7 300
Vänersborg	113,0 - 186,6	56,4 - 73,4	-	169,4 - 260,1	9 300 - 14 300
Vännäs	*	32,4 - 35,2	38,4 - 45,5	70,8 - 80,7	16 500 - 18 800
Värmdö	45,2 - 69,9	41,5 - 63,4	*	86,7 - 133,2	3 800 - 5 800
Värnamo	110,2 - 119,1	15,9 - 46,4	27,9 - 37,3	154,0 - 202,9	8 600 - 11 300
Västervik	77,5 - 153,9	51,4 - 69,3	14,4 - 23,9	143,3 - 247,1	8 700 - 15 000
Västerås	101,7 - 274,8	11,8 - 102,6	80,6 - 100,1	194,1 - 477,5	2 700 - 6 500

Kommun	Äldrevård (Mkr)	Grundskola (Mkr)	Gymnasium (Mkr)	Total besparing (Mkr)	Besparing per förvärsarbetare (kr)
Växjö	208,0 - 241,2	55,9 - 89,8	40,9 - 58,3	304,7 - 389,3	6 700 - 8 500
Ydre	-	*	-	*	*
Ystad	13,7 - 68,5	8,3 - 22,3	32,8 - 41,0	54,8 - 131,8	3 900 - 9 300
Åmål	18,6 - 48,8	10,5 - 18,7	2,5 - 11,0	31,6 - 78,6	5 800 - 14 400
Ånge	13,2 - 53,3	8,4 - 20,4	7,2 - 9,8	28,8 - 83,5	6 300 - 18 400
Åre	*	24,5 - 29,5	22,1 - 28,9	46,6 - 58,4	7 500 - 9 300
Årjäng	-	*	*	*	*
Åsele	-	2,6 - 7,4	-	2,6 - 7,4	2 100 - 5 800
Åstorp	19,7 - 26,2	14,0 - 28,8	-	33,6 - 55,0	4 700 - 7 700
Åtvidaberg	27,3 - 33,2	14,1 - 14,3	3,4 - 7,9	44,8 - 55,4	8 300 - 10 300
Älmhult	21,2 - 70,1	14,7 - 26,9	12,2 - 20,3	48,1 - 117,4	5 700 - 14 000
Älvdalen	26,5 - 53,7	11,0 - 13,5	-	37,5 - 67,2	11 000 - 19 700
Älvkarleby	28,6 - 42,6	12,8 - 16,3	-	41,4 - 58,9	10 000 - 14 200
Älvsbyn	35,2 - 65,9	*	8,7 - 11,6	43,9 - 77,6	11 500 - 20 300
Ängelholm	152,1 - 170,9	69,4 - 80,7	*	221,5 - 251,6	10 800 - 12 300
Öckerö	23,4 - 39,9	17,2 - 20,6	*	40,6 - 60,6	6 400 - 9 500
Ödeshög	*	*	-	*	*
Örebro	450,6 - 589,6	140,1 - 209,6	143,9 - 167,5	734,6 - 966,7	9 800 - 12 900

Kommun	Äldre vård (Mkr)	Grund skola (Mkr)	Gymna sium (Mkr)	Total besparing (Mkr)	Besparing per förvärvsarbete (kr)
Örkelljunga	17,2 - 29,6	10,9 - 17,6	7,9 - 10,0	36,0 - 57,2	7 800 - 12 300
Örnsköldsvik	226,4 - 308,9	6,1 - 28,7	10,4 - 38,7	242,9 - 376,3	9 000 - 14 000
Östersund	74,5 - 198,6	57,7 - 76,9	-	132,2 - 275,5	4 100 - 8 600
Österåker	37,6 - 50,6	19,3 - 36,0	0,8 - 5,8	57,7 - 92,5	2 600 - 4 100
Östhammar	44,5 - 79,4	43,9 - 49,2	18,7 - 21,3	107,2 - 149,8	9 900 - 13 900
Östra Göinge	*	*	-	*	*
Överkalix	*	*	-	*	*
Övertorneå	*	*	*	*	*

*Total besparingspotential i miljoner kronor per kommun per utgiftsområde och totalt samt besparingspotential per förvärvsarbetare. Intervallens lägre siffra visar besparingspotential till ett genomsnitt för jämförelsekommunerna, den högre siffran besparingspotential till mest effektiva jämförelsekommun. * innebär att kommunen saknar jämförelsekommuner, alltså kommuner som för varje mått har bättre resultat, till en lägre kostnad och samtidigt minst lika svåra förutsättningar. - innebär att uppgift saknas, exempelvis för att kommunen saknar en gymnasieskola.*

Författarna

Elias Nilsson är rapportförfattare för Fria Moderata Studentförbundet och tidigare ordförande för studentföreningen Ateneum i Lund. Han studerar nationalekonomi och statistik vid Lunds universitet.

John Norell är förbundsordförande i Fria Moderata Studentförbundet och doktorand i nationalekonomi vid Stockholms universitet.

Fria Moderata Studentförbundet (FMSF) är ett partipolitiskt obundet förbund som samlar liberala och konservativa studentföreningar vid svenska universitet och högskolor. FMSF är Sveriges äldsta politiska studentförbund, grundat 1942 och bland tidigare aktiva i förbundet finns Carl Bildt och Anders borg.

Publicerad mars 2022

Layout av John Norell

Rapporten har producerats tack vare finansiering från Arvid Lindmans 60-årsfond.

Tack till Anders Norrlid för hjälp med statistik och beräkningar.

Källförteckning

Arnek, Melin & Norrlid (2016), *Mer än tur i struktur – en ESO-rapport om kommunal effektivitet*, Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi (ESO) 2016:6

Arnek (2014) *Med nya mått mätt – en ESO-rapport om indikationer på produktivitetens utveckling i offentlig sektor*, Expertgruppen för studier i offentligekonomi (ESO) 2014:7

Arnek, M., Melin, T., & Norrlid, A. (2020). *Morot utan piska – en ESO-rapport om stärkta incitament för kommunal effektivitet*. Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi 2020:3

Ekonomifakta (2021), *Kommunernas kostnader och intäkter*

Holmström, C. (2021). Skattetryck - internationellt. Ekonomifakta. Retrieved November 28, 2021, from <https://www.ekonomifakta.se/fakta/skatter/skattetryck/skattetryck-i-sverige-och-internationellt/>

Kupersmidt och Karreskog (2016) *Kommunalråd utan ansvar*. Timbro

Morin & Värja (2021), *Mer värde för skattepengarna i kommunerna – så kan den demografiska utmaningen mötas*, Svenskt Näringsliv

Norell och Nathell (2021) *Gröna, Röda och Svarta Listan: En utvärdering av borgerliga politikernas skattepolitik i svenska kommuner 2018-2021*. Fria Moderata Studentförbundet

Skattebetalarnas förening (2016) *Om kommunerna prioriterar annorlunda – Så kan 10–18 miljarder frigöras*.

Statistiska Centralbyrån (2021), *Räkenskapssammandrag för kommuner och regioner*

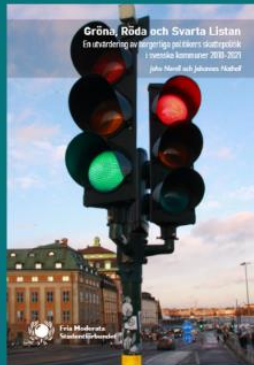
Sveriges Kommuner och Regioner (2021), *Kommungruppsindelning*

Svenskt Näringsliv (2019) *Kommunal effektivitet – struktur eller skicklighet?*

Fria Moderata Studentförbundet (FMSF) ger årligen ut flera rapporter inom olika sakpolitiska områden. Du hittar alla våra tidigare rapporter på www.fmsf.se

**Det hotade
vinstintresset
(2021)**

**Gröna, Röda och
Svarta Listan
(2021)**

**Abortpiller över
disk
(2020)**

Vill du se ett friare Sverige med lägre skattetryck? Stötta vårt opinionsbildande arbete genom att swisha 200 kr eller valfri summa till:

123 460 42 78

**Fria Moderata
Studentförbundet**